

Міністерство освіти і науки України
Охтирський коледж СНАУ

Маленьке диво на долоні - писанка

Виховна година

м. Охтирка, 2018

Автор: Бережна О. А.– завідувачка бібліотекою

Рецензент: Волкова І. М. - бібліотекар

Маленьке диво на долоні - писанка

Мета: ознайомити студентів з історичними традиціями святкування Великодня, з релігійними обрядами пов'язаних з писанкарством; виховувати цікавість, пошану до народних звичаїв та свят; вчити розмальовувати писанки; розвивати фантазію, художній смак.

Оформлення та обладнання: книжкова виставка, рушники, писанки, ікони, матеріали до перегляду тематичних відеофільмів, святково прикрашений зал, дерев'яні макети яєць (як призи) та матеріали для їх розпису.

*Українська писанка проміниться життям.
Великдень славить перед цілим світом,
Співзвучно до весни серцебиття,
В ній оживають трави, птахи, квіти.*

Ведуча: Ось і прийшла весна – найпрекрасніша пора року. З її приходом оживає природа, повертаються з далеких країв птахи, зодягаються в зелень ліси та діброви. І саме з весною приходить в нашу оселю найголовніше свято християн – Пасха, або Великдень. Це величне

свято світлого Воскресіння Христа, який приніс себе в жертву за гріхи людей і спокутував їх своїми стражданнями. Воно супроводжується численними прекрасними звичаями і традиціями, які ми зберігаємо, розвиваємо та передаємо з покоління в покоління.

Звичай розмальовувати яйця такий давній, що слід його губиться десь у сивій давнині. Вважалося, що розмальовувати писанку не мав права той, хто нещодавно з кимось сварився чи гнівався. Писанки не лише захищають людину від зла, а й приносять добро, достаток. Виконуючи їх, людина сповнюється добротою, вважалося у християн.

Сьогодні поділимося знаннями з усіма присутніми та поспробуємо творити це диво.

Студент 1: О писанко! Ти символ України!

Любові й миру вірна берегиня!

Ти – воскресіння весняний цілунок!

Ти – мамин великодній подарунок.

Несеш ти людям радість веселкову,
Всміхаєшся крізь хмари Бога словом,
Й коли тобою хата наша сяє,
В душі у нас світанок розцвітає.
Тебе із нами разом убивали,
Підковами залізними топтали
Та смерті ти не віддала життя
В ім'я народу, правди й майбуття.

Перегляд відеофільму

«Великодні символи: писанка - історія, символ та багатство ...»

Студент 2: І згинуть всі, хто зло на світі сіє,
А писанка добром весь світ зігріє,
За нею вічність, небо, Україна.
Вона плека в душі дитини,

Вона любові й миру берегиня,
І серця нашого поезія й святиня.
То й хай по світу символ України
Несе проміння сонячне людині,
Суцвіття веселкові всюди сіє,
І Землю всю теплом добра зігріє!

Ведуча: Виконувались писанки здебільшого в п'ятницю, перед Великоднем. Багато наших бабусь, жінок уміють писати писанки. У міфології багатьох народів можна знайти оповідь про яйце, з котрого постав світ. Наші предки вірили, що саме з яйця утворився світ: зі шкаралупи – небо, із плівки, що її встеляє, – небосхил та хмари, із білка – вода, а з жовтка – земля з усіма її багатствами.

Студент 1: Яйце – це символ життя, символ вічності. Через свою обтічну овальну форму яйце, що не мало ні початку ні кінця, стало моделлю всесвіту. Тому з давніх-давен українці виготовляли до Великодня обрядові яйця. Одні яйця - розписували, їх називали писанками, інші розмальовували пензлем – це мальованки. Деякі господині прикрашали писанки ще й крапочками різного кольору – крапанки, інші фарбували – це крашанки.

Студент 2: Звідки ж пішла традиція оздоблювати яйце в Україні? Досліджуючи матеріали археологічних експедицій з вивченням трипільської культури (V-II тис. до н.е.), вчені побачили на кераміці орнаментальні малюнки, які дуже нагадують орнамент на сучасних українських писанках. Так зображена н малюнку богиня Лада дуже нагадує образ Берегині. Їх поєднують благально піднесену догори руки та інші характерні елементи. На території України писанкарство набуло найбільшого поширення за часів Київської Русі, в X-XIII ст.

Ведуча:Для писанок, крашанок використовували різноманітні барвники. Жовту фарбу виварювали з кори дикої квасолі, з кори дикої яблуні, зелену – із насіння молодого соняшника, темну – з дубової кори, фіолетову – з чорної вільхи, коричневу – з лушпиння цибулі. Кожен колір мав магичне значення. Червона писанка означає радість життя і любов для молоді – надію одруження, жовта – уособлює місяць і зорі, а в господарстві – урожай. Блакитна – небо, повітря, простір, у магичному значенні – здоров'я, зелений колір – весну, оживання природи, багатство рослинного і тваринного світу. Чорне з білим – пошана духів, душ померлих, подяка за охорону злих сил.

Студент 1: Поєднання кількох кольорів в узорах орнаменту символізує родинний добробут, мир, любов, злагоду, щасливе й благополучне життя. Є кілька видів святкових яєць, які відрізняють за технікою виготовлення:

КРАШАНКИ – яйця, пофарбовані у різні кольори природними барвниками.
КРАПАНКИ – яйця, на які воском наносять крапочки і занурюють в барвник. Потім віск знімають за допомогою гарячої води.
ПИСАНКИ – яйця, розписані спеціальним інструментом, а потім пофарбовані. Віск знімають за допомогою гарячої води.
ШКРЯБАНКИ – після фарбування яйця на ньому потім голкою вишкрябують візерунок.
МАЛЬОВАНКИ – дерев'яні розмальовані яйця-сувеніри.

Студент 2: Символи Орнаментів писанок – безліч:

ДЕРЕВО ЖИТТЯ – символ природи.

ТРИКУТНИК – символ вогню, чоловічої та материнської сили. У християнстві це символ Пресвятої Трійці, а з вписаним в середину колесом – це символ Божого ока.

ДУБОВИЙ ЛИСТОК – символ повного життя.

КОЛОССЯ – символ Воскресіння, уособлення святої їжі.

СОЛЯРНІ ЗНАКИ – знаки сонця.

СОСОНКА – знак землі, трави.

БЕЗКОНЕЧНИК – знак води.

Ведуча: А зараз ми спробуємо з вами розмалювати пасхальні яйця на прикладі наших макетів, які залишаться вам на згадку про наш захід.

Розпис макетів (дерев'яних яєць).

Студент 1: У ніч з Чистого Четверга на Страсну П'ятницю мусить горіти свічка, щоб очистити оселю. У Великодню суботу роблять крашанки. А ще кажуть, що у Великодню ніч не можна спати, бо «нечиста сила присниться». Краще в цю дивовижну ніч вслухайтесь у великодні дзвони і побажаймо один одному у всій Україні розквіту, здійснення всіх мрій.

Студент 2: Кожна людина, якою б вона не була – зовсім юна чи вже в літах, шукає в своєму житті чогось особливого, того, щоб живило духовні сили. Адже як говорить народна мудрість: «Не хлібом єдиним живе людина».

Де віднайти те, що піднімає нас над сірою буденністю, що робить нас духовно багатими особистостями?

Ведуча: Василь Симоненко радив своїм сучасникам: «В океані рідного народу відкривай духовні острови... Ті острови – то духовні скарби, витворені нашим народом протягом віків. У них – мудрість, сила і пам'ять народу». Один з таких островів – це народне свято. Свято від слова «святий», «святість». Отже, це день, який спрямований на очищення людської душі. То ж давайте звертатись до духовних джерел наших предків, до обрядів, звичаїв.

Давайте звертатись до своїх витоків, щоб не загубити тієї ниточки, яка зв'язує нас із минулим поколінням, щоб очистити й освятити свої душі.

Я щиро вітаю вас з наступаючим святом світлого Воскресіння.

Великдень всіх нас на гостини просить,

Малює сонце, полотно небес,

І крашанку, як усмішку, підносить:

– Христос Воскрес!

– Воістину Воскрес!

Нехай зацвіте у вашій душі весна!

